

Y dược Tây Tạng dưới mắt người phương Tây hiện đại

Có nhiều truyền thuyết về những bài thuốc kỳ lạ của người Tây Tạng chữa được bệnh nan y, sống lâu, trẻ mãi không già...

Quần cực kỳ khoa học, dĩ nhiên không mấy tin vào "y dược" thiếu khoa học, kiểu như y dược

Thế nhưng mười năm trở lại đây, khi y học Trung Quốc (thường gọi là Trung y) dần dà chinh phục phương Tây thì các nhà y học, dược học nơi đây rất chú ý đến mảng y dược phương Đông từ các nước Trung Quốc, Hàn Quốc, Ấn Độ và nhất là Tây Tạng.

Đường đi hái thuốc trên núi đôi khi rất gian nan

Chẳng hạn như tiến sĩ dược học Laurent Pordié của Pháp (ông cũng là một bác sĩ y khoa) từ năm 1995 đã đến Tây Tạng nghiên cứu nguồn y dược nước này, rồi lập ra nhóm "Nomad RSI" chuyên phát triển các nguồn y dược Tây Tạng. Ông học về y dược Tây Tạng tại trường Đại học Dharamsala (ở Ấn Độ) và được công nhận là một "amchi", tức

thầy thuốc chính thức của Tây Tạng. Ông mô tả y dược Tây Tạng ngắn gọn như sau: "Đó là một nền y dược thấu thị, nhạy cảm, đáng kinh ngạc, can đảm, đáng tôn trọng và rất vị tha".

Một "amchi" của Tây Tạng phải tập trung học thuốc 4 năm ở một tu viện hoặc tại nhà một "amchi" danh tiếng, lớn tuổi; đủ phẩm chất, được công nhận có đạo đức mới được về địa phương chữa bệnh.

Thuốc hầu hết là cây cỏ hoặc một số khoáng chất tìm ở trên núi. Có loại phải lên các núi cao trên 6.000 mét mới tìm được. Công thức sao chế các cây thuốc này được ghi chên lẫn trong các bộ kinh Phật và được coi là những công thức quý báu, thiêng liêng được cất giữ cẩn thận ở các tu viện, mà chỉ những "amchi" danh tiếng đức độ mới được đến đọc, học thuộc lòng rồi tùy từng "duyên nghiệp" mà dạy lại cho các "amchi" kế tục.

Mới đây, chuyên gia Celine Lison của Pháp và Stuart Franklin của Mỹ chịu khó lặn lội đến vùng cao nguyên Ladakh của Ấn Độ, giáp ranh với Tây Tạng, nơi có hơn 400 "amchi" Tây Tạng đang hành nghề và được kính trọng. Cả hai chuyên gia sau một thời gian đi theo các "amchi" hái thuốc, rồi xem họ sao chế thuốc, bắt mạch và chữa bệnh thì phải công nhận rằng nền y dược Tây Tạng có một giá trị đích thực, khác với phương Tây nhưng chữa được nhiều loại bệnh mãn tính mà đôi khi y dược Tây phương chưa chữa lành được!

Hiện nay ngày càng có nhiều bệnh nhân phương Tây chú ý tìm đến Tây Tạng để nhờ các "amchi" Tây Tạng chữa trị.

T.C